

DE BIJLMERWEIDE MET ANDERE OGEN

Waling Lopez

Het was een mooie eik, zover je een boom mooi kunt vinden. Menigeen heeft een subjectief beeld van schoonheid. Dat geldt ook voor bomen. Deze eik viel op omdat zijn verschijning nergens sporen vertoonde van natuurlijk geweld, de tand des tijds, geheelde wonden die aangebracht waren door een kettingzaag die bepaalde hoe een boom in balans bleef om gezond te blijven. De takken, grillig van vorm, liepen allemaal uit in verse knopjes die binnenkort zouden uitlopen in bladeren en bloesem. De lente was in aantocht. In deze eik zat een groep vogels. Zo op het eerste gezicht is dat niets bijzonders; in de Bijlmerweide staan veel meer bomen en er zijn allerlei soorten vogels. Maar dit groepje vogels onderscheidde zich door de aanwezige soorten. Het waren twee kauwen, drie eksters en twee kraaien. Een vertegenwoordiging van de Corvus familie, om het maar zo te noemen. De raaf ontbrak, maar die is erg schaars in deze contreien. En de roek? Die schijnt een affiniteit te hebben met snelwegen en zodoende hangen ze voornamelijk rond bij de benzinstations. Altijd op de loer naar weggegooide zakjes chips en dergelijke.

“Lekker zonnetje,” begon een ekster. “Hebben jullie ook zo genoten van de storm vorige week?”

“Het was zo zo,” zei een kauw. “Ik was er niet op voorbereid en het was moeilijk eten vinden. Ik vond het maar matig.”

“Wat een gezeur,” merkte dezelfde ekster op. “De natuur laat ons zijn grillige momenten ervaren en dan klagen wij dat die niet voorspelbaar is. Ooit gedacht dat het veel dramatischer kan? Bomen tegen de vlakke, daken van huizen uiteengereten op het weiland, misschien een mooie overstroming. Kortom, een gezonde herinnering aan de feilbaarheid van ons bestaan.”

Het gezelschap keek hem peinzend aan. Een kraai kuchte. Een houtduif naderde de boom en maakte aanstalten om te landen, maar bedacht zich met een “Err... verkeerde boom. Ciao!” en hij vloog verder.

“Rara avis,” mompelde de kauw. Vervolgens: “even jouw filosofische mijmeringen terzijde, er zijn bomen omgevallen!”

“Ja, dat klopt. Maar heb je ze goed bekeken? Bijna allemaal rustten ze op een knoestige plak aarde zonder omvang, met wat verrotte wortels. Hun houdbaarheidsdatum was ... euh ... over tijd.”

“Ah zo,” zei een kraai, zich voegend bij het debat. “Ik dacht dat de taak van het neerhalen van bomen voorbehouden was aan mensen met kettingzagen. Een streven naar maakbare natuur.”

“Die omgewaaide bomen waren eens door mensen geplant,” herinnerde de tweede kraai zich. “Ze zijn bij uitstek kwetsbaar. Er is geen kettingzaag meer nodig om die bomen te vellen.”

Een koolmees fladderde onverstoorde rondom zijn grote gevederde verwanten om hier en daar iets uit een tak te pulken. Hij pauzeerde even in zijn nerveuze activiteit en richtte zijn aandacht op het gezelschap. “Als jullie hier lang genoeg blijven doorkletsen,” zei deze, “kunnen jullie zelf ervaren hoe deze boom valt.”

“Luister, kleine,” zei de kraai geïrriteerd, “wij zijn allicht geduldiger dan jij maar wij zijn niet nodeloos onze tijd aan het verdoen.”

“Misschien niet. Maar ik heb het niet over een verre toekomst. Kijk maar naar beneden.” En toen vervolgde de koolmees weer zijn zoektocht naar zijn ontbijt.

De grote zeven bogen tegelijkertijd hun koppen naar beneden. “Zien jullie wat?” vroeg een kauw.

“Wel...” begon een kraai. “Wacht! Ja, ik zie wat. Wat doet die streep verf op de stam?”

De andere kraai schudde vol onbegrip zijn kop. “Wat een zonde. Deze boom is gemarkeerd om omgezaagd te worden. Hij staat iemand in zijn geestelijke weg.” Vervolgens: “Zusters en broeders, wij zullen getuigen zijn van de verminking en doding van deze boom die daarna gereduceerd zal worden tot een stapel brandhout.”

“PARDON?” dreunde een lage stem die de takken deed trillen.

Het groepje keek elkaar verbaasd aan. Toen speurden ze de directe omgeving af maar konden niet de herkomst van de stem vinden. De koolmees, die zijn eigen behulpzaamheid schrijnende proporties vond aanemen, riep met verve: “Het is de boom, sukkel!”

Het was even twisten tussen het besluit het kleine mormel een lesje te leren of, tegen alle redelijkheid in, dit nieuwe mysterie aan de tand te voelen. Een kraai, wat schor in de keel vanwege de absurditeit waar hij zich bij neerlegde, nam het voortouw en riep: “Hé, boom, kun je wat meer zeggen!”

Het was even stil, en dan, tergend langzaam, bromde

die lage stem: "IK BEN EEN ENT, NIET ZOMAAR EEN BOOM OM OMGEZAAGD TE WORDEN."

Enkelen van het gezelschap sloegen hun vleugels uit om niet van hun stokje te vallen. De kraai, met wonderbaarlijke zelfbeheersing, verdrong zijn ongemak en vroeg door. "Jij bent geen gewone boom, dat zien wij. Maar wat doe je hier?"

De Ent, in hetzelfde trage stramien, antwoordde: "IK BEN DE WACHTER VAN HET BOS. IK BESCHERM DE BOMEN."

Het gezelschap moest over dit nieuwtje even nadenken. Geen van hen was bepaald verlicht maar eenieder kon wel, onder druk van een flagrante contradictie, een eenvoudig optelsommetje maken. De kraai besloot om meer navraag te doen. "Zeg Ent, we hebben gezien dat de bomen in deze omgeving veel te lijden hebben. Hoe bescherm je ze nou precies? Hoe bescherm je jezelf, wat dat betreft?"

Het leek alsof de Ent een zucht slaakte. Een luide bries die door de boom blies. En dan: "IK KAN MIJN Plicht NIET NAKOMEN. DE BOMEN PRATEN NIET MEER MET MIJ. ELKE STRUIK, DE KLEINE RANKE BOOMPJES, DE GROTERE VERWANTEN ZIJN ALLEMAAL OP ZICHZELF AANGeweZEN. ZIJ DELEN GEEN VERHALEN MEER EN STEUNEN ELKANDER NIET LANGER.

ONDER DE GROND MIJDEN DE WORTELS ELKAAR ALSOF DE OMGEVING GIFTIG IS. ZIJ KUNNEN NIET ECHT OUD MEER WORDEN OM ERVARING OP TE DOEN. ER IS GEEN WIJSHEID EN ZIJ WORDEN ZO KWETSBAAR VOOR DE GRILLEN VAN DE NATUUR."

"Is er dan nog hoop?"

"IK BEN AL DUIZENDEN JAREN OUD EN NU WEET IK HET NIET MEER."

"En jijzelf dan?"

"JA, IK BLIJF HOPEN."

De volgende morgen kwam het gezelschap weer bijeen. Dit keer op het geraamte van een dode, zwaar gesnoeide en van schors ontdane populier die leek op een gemankeerde speeltuin voor spechten. Ze keken naar de plek waar de Ent hoorde te staan. Die was weg zonder een spoor achtergelaten te hebben.

"Hij is er niet," stelde een kauw onnodig vast.

"Hij is weggelopen. Niets meer te doen hier," observeerde de kraai.

"Weggelopen?"

"Waarom niet? Hij kon toch ook praten?"

Een gevoel van triestheid en onbehagen overviel de groep.

En toen sloegen ze allemaal hun vleugels uit en stegen op, de lucht in, ieder zijns weegs.

